

Opinie

Opinie: ‘Laat Amsterdam Waternet zomaar zijn duinbossen kappen?’

Waternet is begonnen met omstreden kapwerkzaamheden in de Amsterdamse Waterleidingduinen. De manier waarop het waterbedrijf te werk gaat, komt de natuur echter niet ten goede, betogen bestuursleden van Stichting Natuurbelang.

Het Parool 23 januari 2023, 17:00

Natuurorganisaties verzetten zich tegen de kap in de Amsterdamse Waterleidingduinen. BEELD SHUTTERSTOCK

Vanaf 16 januari is Waternet begonnen aan omstreden kapwerkzaamheden in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Verschillende partijen, zoals Stichting Herstel Inheems Duin en Stichting Natuurbelang Nederland, hebben zich hier de afgelopen jaren tegen verzet.

Er worden gaten in de bossen gekapt, zelfs in de beschermde binnenduinbossen. Vrijwel al het hout wordt afgevoerd en er komen aanplanten van struiken met hoge hekwerken voor in de plaats. De raadscommissie MOV van de gemeente Amsterdam stelde in 2017 dat er alleen in het belang van de natuur gehandeld mocht worden. Dit belang is echter niet duidelijk.

Zo is met name afvoer van hout erg omstreden, omdat er zo belangrijke voedingsstoffen uit de ecosystemen verdwijnen die

nodig zijn voor bosverjonging en een goed humusopbouw. Over het algemeen is er voor een gezond bos ongeveer een derde van de totale biomassa aan dood hout nodig. Dat is echter eerder een minimum, meer mag ook.

Dood hout

Er zijn tal van plekken waar veel meer dood hout aangetroffen kan worden, bijvoorbeeld na een hevige storm zoals bij Leersum op 18 juni 2021. Een berg dood hout biedt dan ook nog dekking en broedgelegenheid aan veel dieren en stimuleert de bosverjonging, omdat boompjes tussen het hout minder last hebben van begrazing. Waternet stelt echter dat houtafvoer noodzakelijk is.

Waternet noemt de kapplaatsen ‘verjongingsgaten’. Dat zijn plaatsen waar dankzij kap meer licht op de bodem komt, waardoor daar een nieuwe generatie bomen een kans krijgt. Dit zorgt voor een gevarieerder bos qua leeftijdsopbouw.

Echter, Waternet plant juist struikensoorten die nu niet in deze bossen voorkomen. Er is dus geen sprake van verjonging, maar van vervanging van het ene bostype door een tegennatuurlijk aangeplant ander bostype. Deze struiken belemmeren de bosverjonging en er ontstaan heel onnatuurlijk ogende plekken met hekwerken. Door deze ingrepen kan er onvoldoende geschikt bos overblijven voor de huidige bewoners. Voor grotere diersoorten als roofvogels, uilen en de houtsnip kan dat funest zijn.

Broedpaartjes

In een van de bospercelen waar dit jaar gekapt wordt heeft jarenlang een paar wespennieven gebroed. De laatste drie koude

of natte seizoenen niet, maar het paartje werd er nog wel gezien afgelopen jaar. Door de kap wordt dit bos hoogstwaarschijnlijk niet meer geschikt om in te broeden. In een perceel woont een bosuilenvaar en ook dat zal dit jaar waarschijnlijk verstoord worden, omdat er nu zo vlak voor het broeden naast hun nestboom nog gekapt gaat worden.

De kap in de eikenbossen benadeelt vooral de houtsnip, omdat die daar broedt onder de adelaarsvarens, de enige noemenswaardige ondergroei dankzij het damhert. Ook benutten houtsnippen de nu nog intacte humusbodems die zacht genoeg zijn en vol leven om in te foerageren. Waternet wil echter geen rekening houden met deze soorten.

Tot slot noemt Waternet dit ook nog eens 'lopend beheer'. Iedereen die het duin lang kent weet echter dat er de afgelopen tientallen jaren geen hout geoogst is uit de bossen. De eikenbossen zijn zelfs al meer dan een eeuw uit de productie.

Waarom noemt Waternet dit dan lopend beheer, spreekt men van verjongingsgaten en wil men het hout afvoeren? Omdat je lopend beheer mag voortzetten en je verjongingsgaten mag maken zonder dat daar vergunningen voor nodig zijn. Er kan dus ook geen bezwaar tegen gemaakt worden. Waternet hoeft zo nut en noodzaak niet aan te tonen en kan tot in de lengte der dagen hiermee doorgaan. Zo kunnen ze compensatiesubsidies en inkomsten uit houtverkoop binnenhalen en verdelen met de bevriende uitvoerder. Terwijl de belangen van de natuur ondergeschikt lijken te zijn.

Dr. F. van Beusekom, voorzitter Stichting Natuurbelang
Nederland en oud directeur Staatsbosbeheer
H. Hobo, bestuurslid Stichting Natuurbelang Nederland

**Drs. H.J. Koning, ecooloog, roofvogelonderzoeker in de AWD en
bestuurslid Stichting Natuurbelang Nederland**